

TÍÐINDI

FÍGGJAR- POLITIKKUR BLIVIN TRÚAR- SPURNINGUR

Meðan samgongan tvíheldur um, at vøksturin skal nokk koma, so er andstøðan sannførd um, at førði figggjarpolitikkurin er grundleggjandi skeivur. Fíggjarlógaruppskotið fyri 2014 kann tí lata upp fyri enn einum grundleggjandi kjaki um skatt og flatskatt

Jón Brian Hvidtfeldt

– Vit skulu gera tingini so líðandi. Vit hava fingið tamarhald á búskapinum við at fremja nýskipanir, men tað tekur tíð, áðrenn figggjarligu avleiðingarnar av hesum síggjast aftur.

Jørgen Niclasen var meira varin og minni bráur enn onkuntíð áður, tá hann skuldi seta orð á figggjarlógaruppskotið fyri 2014. Landsstýrismaðurin vísir á eina ætlan, sum bæði er stimbrandi og eisini afturhaldandi við útreiðslunum.

– Mest umráðandi er, at vit hava tamarhald á útreiðslunum, soleiðis at vit so líðandi fáa hallið burtur, sigur Jørgen Niclasen, sum vísir á bruttotjóðarvøkstur á trý prosent, meðan útreiðsluvøksturin er bara tvey prosent.

– Ella sagt á annan hátt, so veksa inntøkurnar skjótari enn útreiðslurnar, og tí er føroyski búskapurin á rættari kós, argumenterar Jørgen Niclasen.

Andstøðan er tó av aðrari

fatán. Og í tí argumentatiónini verða aktuell tøl úr verandi figggjarári brúkt.

– Inntøkurnar higartil í ár eru 153 milliónir lægri enn landsstýrið roknaði við, og tað er prógv um ein skeivan figggjarpolitikk, sigur Aksel V. Johannesen, sum í longri tíð hevur sett stórt spurnartekin við førða figggjarpolitikk.

Formaðurin í Javnaðarflokkinum óttast, at vánaliga gongdin fer at halda fram.

– Nýggjastu tøluni vísa, at lønarútgjaldingarnar og lønarskatturin standa í stað, og lítill og eingin vøkstur er í meirvirðisgjaldinum. Tað er tí einki, sum bendir á, at vit fáa nakran vøkstur, sigur Aksel V. Johannesen, sum tí óttast at vánaliga gongdin heldur fram og inntøkurnar tí tá avtornar vera einar 200 milliónir lægri enn landsstýrið metti.

Tað eru ikki bara inntøkurnar, sum svíkja. Eisini eru 52 milliónir krónur brúktar ov nógv. Her er serliga talan um íløgur, sum skuldu verið gjørdar undanfarin ár, men hava drigið út og tí tyngja

landshúsarhaldið í ár. Men minkandi inntøkurnar og øktu útreiðslurnar merkja tilsamans, at hallið í ár væntandi verður 205 milliónir krónur størri enn tøluni í samtyktu figggjarlógini. Eitt budgetterað undirskot á 243 milliónir gerst eitt reelt undirskot á 449 milliónir. Og tað eru tøl, ið festa seg hjá andstöðuflokkunum.

– Undirskotið er næstan 100 prosent størri enn tað, ið landsstýrið roknaði við. Tað sigur seg sjálvt, at tá mást tú viðganga, at okkurt er galið, sigur Poul Michelsen.

Hóast formaðurin í Framsókn avgjört heldur at neyðugt var við eini skattanýskipan eftir seinasta løgtingsval, so vendir flatskatturin eftir hansara tykki skeivt:

– Vit hava í alt ár roynt at vísa á, at flatskatturin gevur ikki ta meirnýtslu, ið landsstýrið roknaði við fór at koma og síðani geva fleiri skatta- og avgjaldskrónur í landskassan. Tí hava vit fleiri ferðir spurt okkum sjálvi, nær landsstýrismaðurin fór at viðganga, at figggjarpolitikk-

urin er á eini skráplan. Tað ger hann so nú, sigur Poul Michelsen.

Formaðurin í Framsókn leggur speiskliga afturat, at henda útsøgn er tað mest gleðiliga við øllum figggjarlógaruppskotinum fyri 2014.

– Tí nú landsstýrismaðurin loksins fæst at viðganga, at inntøkurnar svíkja, so ber til at hyggja eftir figggjarlógini av nýggjum og seta nøkur álítandi tøl inn har, sigur Poul Michelsen, sum í sama viðfangi eftirlýsir nýskipanir, ið kunnu gera samfelagið effektivari at reka.

– Tað verður tosað um nýskipanir. Men vit síggja ongar nýskipanir framdar í verki. Og so leingi vit ikki fáa tær framdar, so verður heldur eingin sparing, argumenterar Poul Michelsen.

Høgrasnaríngin

Formaðurin í Tjóðveldi skýrir enn einaferð landsstýrið at snara politikkin ógvusliga til høgru.

– Hugsjónarlígi munurin millum samgongu og andstöðu er sera stórir. Lands-

stýrið førir politikkk fyri tey heilt fáu og ikki fjøldina, sigur Høgna Hoydal.

Hann vísir á flatskattin, sum serliga gagnar teimum við høgari inntøku. Og hann vísir á vinnulivið, sum verður savnað á alt færri hondum.

Avleiðingin er, sambært Høgna Hoydal, at búskapurin steðgar upp.

– Fremur tú ikki veruligar batar og ger tað liviligt hjá tí stóru og breiðu fjøldini í Føroyum, so fært tú heldur ikki vent búskapinum, og so fært tú heldur ikki tey

úrslit á figggjarlógini, ið tú ætlar. Og tað haldi eg vera prógvað við nýggjasta figggjarlógaruppskotinum hjá landsstýrinum, sigur Høgna Hoydal.

Formaðurin í Tjóðveldi eftirlýsir ein figggjarpolitikk, ið skapar størri javnvág millum fólk.

– Tað er neyðugt, at umstöðurnar grundleggjandi verða gjørdar betri fyri ta stóru fjøldina í Føroyum, sum í lötuni figggjar skattalættan hjá teimum vælbjargaðu, sigur Høgna Hoydal.

Kaj Leo Holm Johannesen:

»Heilsumál, Almanamál og Mentamál hava fingið hægri játtan uppá 1000 míó ella 1 mia frá 2004 til 2013. Vit hava nú á figggjarlógini fyri 2014 í høvuðsheitum fylgt fólkaavøksurætlanini við at raðfesta millum annað: Hægri útbúgving, diabetesætlan og serviðgerð uttanlands, og harumframt sett tað av til eldraðkið, sum tørvur var á. Sosial liberalur politikkur í verki.«

